

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

77. De irregularitate ex ignorantia. Et an sufficiat, quod constet Dominis
Episcopis per literas testimoniales suorum Praelatorum, Religiosos
Ordinandos esse examinatos, & sufficienter literis ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

§. 13. n. 25. quia in Regularibus non requiritur tanta literarum peritia, quanta in Clericis secularibus. Nam Religiosi, regulariter loquendo, non ordinantur ad curam animarum habendam sicut Clerici. Vnde patet responsio ad auctoritatem Concilij. Adde, vt obferuat Peyrinus, quod Concilium id relinquit Episcoporum arbitrio, ait enim; Minores Ordines iis saltem, qui linguam Latinam intell. gant per temporum interstitia, nisi aliud Episcopo magis expedire videretur, conferantur: arbitrium enim illud Episcopi non solum est super interstitiis, ita vt iis non seruatis, si Ecclesie utilitas postulet, possit Ordines conferre; sed etiam super Grammatica, ita vt nescienti Grammaticam, si alioquin bonæ indolis sit, & docilis, vel possit optimè insecuire ministerio, ad quod ordinatur, sine Grammatica possit Ordines quocumque conferre. Neque enim ex verbis Concilij colligi potest ratio, quare arbitrio Episcopi relinquatur potius dispensatio super interstitiis, quam super Grammatica, cum verbum, conferantur, sub quo stant illa duo post arbitrium, colloctetur. Ita Peyrinus vbi supra, qui citat Menochium lib. 2. de arbitrio. cas. 425. num. 58. quæ omnia sunt valde notanda à Dominis examinatoribus Episcoporum.

RESOL. LXXVII.

De irregularitate ex ignorantia. Et an regulares non multum literati sint ordinandi? Et an sufficiat, quod conflet Dominis Episcopis per literas testimoniales suorum Prælatorum Religiosos ordinandos esse examinatos, & sufficienter literis instructos ad suscipiendos Ordines? Ex p. 4. tra. 2. Resol. 74.

§. 1. C latum est quod ex ignorantia oritur irregularitas: vnde conflat in can. illiteratos, dist. 36. & in cap. cum in cunctis, de elect. & ex cap. ultim. de tempor. ordin. in 6. illiteratos non posse ordinari, & consequenter semel ordinatos quamuis bona fide, non posse Ordines exercere; quæ autem scientia ad quemlibet Ordinem perquiratur, tradit Concilium Tridentinum sess. 23. cap. 13. & 14. de reformat.

2. Sed difficultas est circa Regulares. Dico igitur cum Hieronymo Rodrig. in compend. quest. regul. resol. 52. n. 22. quod cum Religiosus non multum literatis possunt Episcopi dispensare vt ad Ordines sacros promoucantur, quia in illis non requiritur tanta scientia, quanta in Clericis secularibus, eo quod ad curam animarum non ordinentur, & ex continuo conuictu, & communicatione cum doctis in Religione semper manet spes discendi, idque colligitur ex cap. nullus, de tempor. ordin. in 6. vbi illiteratos tonsurari prohibetur, nisi Religionem intrer. Vnde sufficit quod conflet prædictis Dominis Episcopis per literas testimoniales suorum Prælatorum Religiosos ordinandos esse examinatos, & sufficienter literis instructos ad suscipiendos Ordines, nec hoc est contra Concil. Trid. in decreto examine ordinandorum, nec contra aliud decretum de sufficientia ordinandorum in Presbyteros ad docendum populam; & cur magis credere debeat Episcopus seculari examinatori, quam Prælato Regulari testificandi de scientia & sufficientia ordinandi. Ita Rodriguez, & ego ipse alibi in part. 2. tra. 16. resol. 29. vbi citauit Villalobos, Henriquez & Portel, & hanc sententiam, me citato, tenet etiam nouissimè Peyrinus tra. 2. de Relig. Prælat. quest. 3. cap. 7. num. 20. vbi citat plures alios Doctores asserentes, quod licet Episcopis initiare etiam sacerdotio Regularem, qui bene legit & can-

tat, quamuis minus sit literatus. Vide etiam Aloysium Bariolam in aphorism. lit. R. ver. Regulares ad Ordines, hanc etiam opinionem tenentem. Et ideo illam sine vilo metu & scrupulo possunt domini Episcopi in praxim deducere.

RESOL. LXXVIII.

An privilegium quorundam Abbatum conferendi Ordines minores duret adhuc, non obstante Concilio Tridentino sess. 25. c. 10. de Reformatione? Et notatur supradictos Abbates posse his subditis secularibus dare literas dimissorias ad Ordines, neque hoc privilegium derogare Concilio Tridentinum. Ex par. 4. tra. 4. & Misc. Ref. 147.

§. 1. Negatiuè respondet Henriquez lib. 14. cap. 18. num. 2. & in glossa lit. P. quia hoc clare videtur determinare Concil. Trident. vbi supra. Et ita hanc sententiam docet etiam Gauantus in encir. Epist. ver. Abbas, num. 3. vbi sic ait, Abbas non potest conferre Ordines minores, neque primam tonsuram non sibi subditis ex Concil. Trident. Ita ille, & nouissimè Mauricius Alzedo in praxi Episcop. part. 2. cap. 5. num. 78.

Verum nouissimè Thom. Sanchez in opus. 10. 2. lib. 7. cap. 1. dub. 18. num. 20. affirmatiuam sententiam putat probabiliorē, & ideo docet privilegium concessum Abbatibus non reuocare Concilium Tridentinum, quia hoc privilegium est concessum à VII. Synodo generali cap. 14. & habetur in cap. quoniam, dist. 69. at reuocatio decretorum Concilij sufficiens non censetur, nisi in specie fiat eorum derogatio his verbis, non obstante aliqua lege, vel constitutione etiam in Concilio generali statuta, vt colligitur ex cap. ex parte, & cap. vltim. de capellis monach. cap. eam te, de stat. & qualitate, cap. nonnulli, de rescripti. tenet Couarr. var. cap. 16. num. 6. Archidiaconus cap. 1. de constitut. in 6. Felinus cap. nonnulli, de rescripti. Alexander cons. 187. lib. 1. Iacobatus tra. de Conciliis, lib. 3. art. 18. & per hoc dicit Nauarrus in sum. cap. 27. num. 265. privilegium concessum Religiosis in Clem. dudum, de sepult. quia est Concilij generalis, quod scilicet si sine iusta causa repellantur ab Episcopo, censentur approbati, non derogari per Concilium Tridentinum. sess. 23. capit. 15. decernens non posse Regulares audire confessiones, nisi sint approbati ab Episcopo, quia Tridentinum ibi dicit, non obstantibus quibuscumque privilegiis, & non dicit expressè, non obstante decreto Concilij generalis. Cum ergo in nostro casu Tridentinum vbi supra tantum dicat, non obstante quocumque privilegio, nec dicat, non obstante decreto Concilij generalis, non censetur reuocatum tale privilegium Abbatibus concessum in VII. Synodo generali. Item, quia privilegium hoc Abbatibus concessum, est insertum in corpore iuris, cap. cum contingat, de stat. & qualitat. capit. Abbatibus, de privileg. in 6. at in generali privilegiorum reuocatione, qualis est, que fit in dicto loco Tridentini, non comprehenditur privilegium insertum in corpore iuris. Ergo non censetur reuocatum hoc privilegium, & ita ego hoc tempore vidi titulum de prima tonsura Abbatis Benedictini, qui ordinavit secularem plenè sibi subditum cum Notarij testimonio, quod sic solet facere. Hæc omnia Sanchez, satis quidem probabiliter, si nõ obstat declaratio Cardinalis in contrariu quam adducit Quarata in ver. ordo. Sed Licetor circa præsentem questionem non desinat videre Gratianum in discept. forens. 10. 2. cap. 112. per totum.

Sup. hoc in Ref. seq. & in aliis eius primæ not.

Pro contento in hoc §. ibid in §. Verum & lege etiam Rel. eius not.

Sup. conten. to in hoc §. sup. in Ref. 74. & pro parte primæ difficultatis huius §. etiam ibidem, & in Ref. 74.

Sup. hoc in Ref. no. seq. prope finem, sed lege etiam alios §. eius vbi. not.

Que hic est sup. Ref. 74. vbi. & lege etiam alium ref. not. primæ prædicti §.

